

Virus på balancenerven

(neuritis vestibularis)

Hvad er det?

Virus på balancenerven debuterer med pludselig indsættende svimmelhed, ofte ledsaget af og kvalme og opkastninger. Lidelsen skyldes en infektion eller skade i balancenerven, der sender nervesignaler om balancen fra det indre øre til hjernen. Balancenerven lammes af infektionen. Kigger man i patientens øjne, vil de slå fra side til side (nystagmus). Dette skyldes, at balancecentret i hjernen tror, at man roterer i rummet, og øjnene opfører sig, som om man rent faktisk gør det.

Den samme type svimmelhed kan i sjældne tilfælde opstå ved betændelse i indre øre eller en blodprop i lillehjernen. Det er derfor vigtigt, at man bliver undersøgt af en ørelæge for at finde årsagen til svimmelheden og få relevant behandling.

Lægen vil vurdere, om der er tegn på bl. a. mellemørebetændelse, høreskader eller blodprop i hjernen. Hvis der er mistanke om en blodprop eller tumor, vil man få foretaget en hjerneskanning.

Virus på balancenerven er en af de hyppigste årsager til svimmelhed fra det indre øre og buegangssystem. Sygdommen rammer oftest voksne mellem 30 og 60 år. Man kender ikke den egentlige årsag til sygdommen, men virus spiller formentlig en rolle. Nogle gange forekommer tilstanden efter en infektion i de øvre luftveje, men ofte er der ikke nogen umiddelbar årsag.

Hvad er symptomerne?

Virus på balancenerven giver pludselige indsættende, konstant (ofte flere dage) svimmelhed, ofte ledsaget af kvalme, opkastning og faldtendens. I begyndelsen kan svimmelheden være så kraftig, at man ikke kan stå på benene. Mange har en en skibsdæksagtig gyngende fornemmelse og ubalance iblandet en oplevelse af konstant rotation. Svimmelheden er konstant, men ofte med vekslende intensitet.

Hvordan stilles diagnosen?

Ved diagnosen er det vigtigste at udelukke sygdom i hjerne eller hjernestamme. Virus på balancenerven giver typisk pludselig svimmelhed, som er konstant. Hørelsen er typisk normal ved virus på balancenerven, men ved undersøgelse af balanceorganets funktion med Video Head Impulse Test (V-HIT) ses oftest nedsat eller ophævet funktion på den ene side.

Hvordan behandles lidelsen?

Da tilstanden enten opstår ved en virusinfektion eller uden kendt årsag, kan der ikke tilbydes direkte medicinsk behandling af årsagen. Forskning har dog vist, at man kan lindre forløbet ved at give en kur med binyrebarkhormon (Prednisolon). Dette har dog kun effekt, hvis kuren gives tidligt i forløbet. I det akutte stadium kan man også lindre svimmelheden og kvalmen med midler mod transportsyge.

Hos de fleste patienter begynder nerven i en eller anden grad at fungere igen efter uger til måneder, men det er i alle tilfælde vigtigt at komme igang med genoptræning hurtigt - jo hurtigere kan man blive aktiv igen. Genoptræning kan hjælpes på vej via balanceøvelser - evt. ved en fysioterapeut.

Der vil typisk gå 3-4 uger, inden man er nogenlunde rask. For ældre mennesker tager helbredelsen ofte længere tid.